

Yeni Asya ve Hürriyet-i Şer'îye dâvâsının kökleri

Hazret-i Âdem ve Hürriyet-i Şer'îye

Önce Hazret-i Âdem'in (as) yaratılışında gündeme geldi hürriyet-i şer'îye nuru.

Bu nuru, bizzat Cenâb-ı Hak Melaikeleri muhatap almak, onları iradelerinde muhtar kılmak suretiyle âleme ilân etti. Hiç ihtiyacı olmadığı halde ve sırf hürriyet-i şer'îyeyi insanlığın hamuruna koymak hikmetiyle Melaikelere:

“Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım.” buyurdu.¹

Melaikeler emre itaatkâr, ama iradelerinde muhtar olduklarını şöyle gösterdiler:

“Orada bozgunculuk yapacak, kan dökecek birini mi yaratacaksın? Oysa biz sana hamdederek daima seni tesbih ve takdis ediyoruz.”

Cenâb-ı Hakk'ın, Melaikelere durumu arz etmesi sadece hürriyet-i şer'îye dâvâsının tohumunu atmak içindi. Buyurdu ki:

“Ben sizin bilmediğinizi bilirim!”

Melaikeler teslimiyetlerini şöyle gösterdiler:

“Seni bütün eksikliklerden tenzih ederiz. Senin bize öğrettiklerinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur.”²

Peygamberler ve Hürriyet-i Şer'îye

Hürriyet-i şer'îye dâvâsı, daha sonra bütün Peygamberler için temel ilke oldu.

Peygamberler, teklif var, icbar yok prensibiyle; “Hak budur; dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin.”³ Fetvasıyla insanlar üzerinde zor kullanmadılar, şiddet uygulamadılar, baskı yapmadılar, hakkı ve hidayeti insanların “iradelerine” teklif ettiler. Peygamberler tebliğ ettiler; iradelerinde muhtar bulunan insanlardan dileyen

iman etti, dileyen inkâr etti.

Kur'ân ve Hürriyet-i Şer'îye

Hürriyet-i şer'îye dâvâsı en son ve en etkin biçimde Kur'ân'da ifadesini buldu.

Kur'ân'da hürriyet imanın çok özel vasfı olarak kendini gösterdi. "Dileyen öğüt alır."4, "Dileyen, Rabbine ulaştıran bir yol tutar."5 "Sen, onlar üzerinde zor kullanıcı değilsin."6 gibi âyetler imanı hürriyete bağladı. Bediüzzaman'ın, "Hürriyet Rahman'ın ihsanıdır, çünkü o imanın hassasıdır."7 demesi bundandır.

Nihayet Kur'ân ileri medeniyet çağının kitabı olması hasebiyle, "hürriyet-i şer'îye" dâvâsını toplum yönetiminde de emretti. "İşleri aralarında şûrâ ile yaparlar."8 veya "İş konusunda onlarla müşavere et."9 gibi Âyetlerle, rey-i vahidi değil; ortak iradeyi, ortak aklı, ortak fikri insanlığın gündemine emir kipiyle taşıdı.

Bu emrin ilk uygulayıcısı Peygamber Efendimiz (asm) oldu.

Ardından hulefa-i raşidin hürriyet-i şer'îyenin uygulayıcıları oldular. Dört halife devri, tam bir hürriyet-i şer'îye asrı olarak tarihlere geçti.

Ardından bu dâvâ Hazret-i Ali'den (ra) Hazret-i Hasan'a (ra) ve Hazret-i Hüseyin'e (ra) intikal etti. Hazret-i Hasan (ra) sırf Müslümanlar arasında tarafgir durumda bulunmamak için kılıncını geri çekti, Hazret-i Hüseyin de (ra) bu dâvâyı başına havale eyledi.10

Bediüzzaman ve Hürriyet-i Şer'îye

Hürriyet-i şer'îye dâvâsını tarihin aydınlık sayfalarından çıkarıp, dört mezhebi de referans göstermek suretiyle bu asrın medeniyet çarşısına getiren Bediüzzaman Said Nursî oldu.

Bediüzzaman Cumhuriyetten önce meşrûtiyet-i meşrûa unvanıyla savunduğu bu dâvâyı, Üçüncü Said döneminde "demokratlık" adıyla güncelleştirerek savundu. Ve Bediüzzaman İslâmiyet adına başka hiçbir siyasî oluşuma izin vermedi.

Ve Yeni Asya'nın Yolu

İşte Yeni Asya kırk beşinci yılına yol haritasını bu güçlü referansıyla girmektedir. Geride kalan kırk dört yıl boyunca, şu ülkenin sarp dağ ve derelerindeki vahşet aylarıyla, cehalet ejderhasıyla, husûmet kurtlarıyla çok cedelleşti. Çok dövüldü. Ama yılmadı. Çok kırıldı, ama eğilmedi. Çok inceldi, ama kopmadı! Çok ezildi, ama dik

duruşundan taviz vermedi. Elhamdülillahi hâzâ min fazl-i Rabbî!

Teşekkürler sana Yeni Asya! Tebrikler sana Risale-i Nur'un şahs-ı manevisi!

Sizi ayakta alkışlıyorum. Doğum günün kutlu olsun Yeni Asya'm!

Dipnotlar:

1- Bakara Sûresi: 30.

2- Bakara Sûresi: 32.

3- Kehf Sûresi: 29.

4- Abese Sûresi: 12; Müddessir Sûresi: 55.

5- İnsan Sûresi: 29; insan iradesine vurgu yapan benzer âyetlerden bazıları: Kehf Sûresi: 29; İnsan Sûresi: 29; Nebe Sûresi: 39; Abese Sûresi: 12; Müddessir Sûresi: 55; Müzzemmil Sûresi: 19; Rum Sûresi: 38.

6- Gaşiye Sûresi: 22.

7- Münâzarât, s. 59.

8 -Şura Sûresi: 38.

9 - Âl-i İmran Sûresi: 159.

10- Münâzarât, s. 37.

11. Münâzarât, s. 29.